

Raadsprogramma

2010 - 2014

gemeente Ferwerderadiel

RAADSPROGRAMMA FERWERDERADIEL 2010-2014

1. Programma Algemeen Bestuur

Algemeen bestuur omvat de wijze waarop de gemeente wordt bestuurd, de interne en externe dienstverlening van de gemeentelijke organisatie en de ondersteuning van het bestuur. Voor de optimalisering van deze definitie worden de volgende uitgangspunten geformuleerd:

1. De gemeente streeft in alle openheid naar een grote c.q. grotere betrokkenheid van burgers en organisaties bij het gemeentelijk beleid en versterkt daarbij haar voorlichting en communicatie.
2. De gemeente zorgt voor een optimale dienstverlening aan de burger.
3. Het nut en de noodzaak van samenwerking met andere gemeenten in Noord Fryslân is aanwezig. Voor de zelfstandigheid van de gemeente is samenwerking van wezenlijk belang. Bij het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden met gemeenten in Noord Friesland vindt toetsing plaats aan nut en noodzaak en worden verschillende varianten onderzocht. In Middelseeverband moet worden aangestuurd op een meer efficiënte werkwijze en daaruit volgende besluitvorming. Mocht het zo zijn dat er in Middelseeverband een gewijzigde situatie optreedt, dan dient het gemeentebestuur andere mogelijke samenwerkingsverbanden in Noord-Friesland te onderzoeken. Zodra de raad deze wijziging van de situatie in Middelsee verband ziet aankomen, dan zal de gemeente daartoe zelf de regie in handen nemen.

2. Programma Veiligheid

Een adequaat beleid op het terrein van de openbare orde en veiligheid wil zeggen dat de burger van Ferwerderadiel deze gemeente ervaart als een veilige gemeente om in te wonen. Eén en ander wordt gerealiseerd door middel van de volgende uitgangspunten:

1. In gevallen waar het de zorgplicht van de gemeente betreft, is de gemeente verantwoordelijk voor een adequate handhaving van en voorlichting over voorschriften, waarbij slechts bij hoge uitzondering sprake kan zijn van gedogen.
2. De gemeente stelt zich tot doel om de burger een gevoel van veiligheid te geven, dat tot uitdrukking dient te komen in een actueel rampenplan, het bevorderen van gebiedsgebonden werken door de politie en een actief beleid gericht op brandveiligheid.

3. Binnen een jaar zal de raad een notitie over alcoholbeleid worden voorgelegd. Bij de totstandkoming van deze notitie dient Verslavingszorg Noord Nederland een adviserende rol te spelen en dient er over de gemeentegrenzen heen te worden gekeken. In deze gemeente worden geen zgn. coffeeshops toegestaan. Het huidige (drank-)ketenbeleid wordt voortgezet.

3. Programma Verkeer en Openbare Ruimte

De gemeente is verantwoordelijk voor de aanleg en onderhoud van wegen en straten en voor een veilig gebruik daarvan en bevordert maatregelen die een goede ontsluiting van onze gemeente mogelijk maken. De uitgangspunten komen tot uitdrukking in de volgende punten:

1. De gemeente neemt wat betreft beheer en onderhoud van wegen en straten zodanige maatregelen dat de veiligheid van alle weggebruikers is gewaarborgd, zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan is hierbij uitgangspunt en dient actueel gehouden te worden. De veiligheid op en rond de Ljouwerterdyk behoeft bijzondere aandacht.
2. Er dient een structurele oplossing te komen voor de verkeersproblemen in de regio en voor de ontsluiting van de gemeente op het rijkswegennet, één en ander in nauwe samenwerking met de naburige gemeenten.
3. Een goed en regelmatig openbaar vervoer is een noodzaak voor de leefbaarheid in onze gemeente.
4. Voor de ontsluiting van het industrieterrein aan de Doniaweg te Hallum zal gezamenlijk een goede oplossing gevonden moeten worden.

4. Programma Lokale Economie

De gemeente wil de bestaande economische structuur handhaven, differentiëren en uitbreiden. Dit streven krijgt als volgt gestalte:

1. De gemeente staat een versterking voor van de lokale economie door bestaande bedrijven ruimte te bieden. Voor het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid wordt een voorwaardenscheppend beleid gevoerd, waarbij ruimte wordt geboden voor nieuwe ontwikkelingen.
2. De gemeente streeft er naar om de toeristische en recreatieve mogelijkheden uit te bouwen tot een economische activiteit. Bestaande toeristische en recreatieve voorzieningen in de gemeente moeten daartoe in stand blijven en worden versterkt. Het bestaande aanbod en nieuwe initiatieven op dit terrein moeten op financieel verantwoorde en op professionele wijze worden aangepakt. De gemeente schept hiervoor de randvoorwaarden.

5. Programma Onderwijs

Het beleid richt zich erop het bestaande onderwijsaanbod in de dorpen van onze gemeente in stand te houden en te versterken. Dit geldt onverkort voor zowel het openbaar als het bijzonder onderwijs.

1. Een concept dat hieraan een bijdrage kan leveren is de “Brede School”. In deze zienswijze past ook een onderzoek naar mogelijkheden voor nieuwbouw van het Dockinga College in Ferwert.
2. Samenwerking in de keten onderwijs-gezondheidszorg-jeugdhulpverlening zal door de gemeente worden gestimuleerd.
3. De gemeente ondersteunt een adequaat onderwijsachterstandsbeleid.
4. Voor leerlingen van het speciaal onderwijs wordt gezorgd voor een goede vervoersregeling tegen aanvaardbare maatschappelijke kosten.

6. Programma Cultuur, Recreatie en Sport

Er dient voldoende ruimte te zijn in Ferwerderadiel voor culturele en recreatieve beleving en deelname aan sportbeoefening.

1. It Fryske taalbelied wurdt útfierd neffens de útgongspunten dy't stean yn it Beliedsplan Frysk, dat binnen in jier aktualisearre wurdt.
2. Deelname aan het project Go4Sport wordt voortgezet, met als inzet een optimale sportstimulering.
3. De kwaliteit van de sportvoorzieningen moet in ieder geval op redelijk niveau worden gehandhaafd; het multifunctionele gebruik van de sporthal blijft ook in deze raadsperiode een belangrijk aandachtspunt.
4. De ambities van de gemeente op het terrein van recreatie en toerisme, naast de ambities zoals verwoord in het TROP, blijven onverkort van toepassing. Er vindt jaarlijks een evaluatie plaats, voorzien van een actieplan. Beleid gericht op de bevordering van het toerisme krijgt een hoge prioriteit. Ter bevordering van het toerisme zal onder andere de samenwerking met de VVV worden verbeterd.
5. De Stichting Rekreaasje en Toerisme krijgt de kans om zichzelf verder te ontwikkelen, waarbij de raad de kaders bepaalt. De gemeente is voor de Stichting voorwaardenscheppend en stimulerend.
6. De gemeente moet bijdragen aan een cultureel klimaat, waarin vormen van amateurkunst, kunstzinnige vormen en muziekonderwijs voldoende aandacht krijgen. Particuliere initiatieven of initiatieven van plaatselijke kunstenaars op het gebied van kunst en cultuur moeten vanuit de gemeente zo mogelijk worden gefaciliteerd. De mogelijkheden om tot de eventuele instelling van een cultuurraad te komen worden in 2010 nader onderzocht.
7. Sportbeoefening moet (financieel) toegankelijk zijn voor alle leeftijdsgroepen.

7. Programma Welzijn en Zorg

Belangrijkste uitgangspunten in het sociaal beleid van de gemeente zijn het op weg helpen van inwoners naar werk, het bestrijden van armoede en het verstrekken van bijstand en maatschappelijke diensten. Het integrale maatschappelijk beleid (wonen, welzijn en zorg) van de gemeente zal tot uitdrukking komen in het vast te stellen beleid op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

1. Voor de integrale beleidsvorming van de gemeente op het terrein van wonen, welzijn en zorg zal optimaal gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden die de Wet Maatschappelijke Ondersteuning biedt, waarbij met name de positie van ouderen en jongeren bijzondere aandacht krijgt.
2. Het stimuleren van het jongerenbeleid zal plaatsvinden op basis van het jeugdbeleidsplan met als inzet het verantwoordelijkheidsgevoel van de jongeren voor een leefbare samenleving.
3. De gemeente continueert het huidige minimabeleid en regelt een blijvende voorlichting en begeleiding ten aanzien van schuldproblematiek en kwijtscheldingsbeleid
4. Blijvende inspanningen zullen worden verricht om gehandicapten en kansarmen volwaardig te laten deelnemen aan het maatschappelijk en sociale leven.
5. Zonder de belangen van het individu uit het oog te verliezen, is de gemeente van oordeel dat het "Work First-principe" wat betreft de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand het leidende principe is.
6. De gemeente heeft een stimulerende taak voor een kwalitatief en kwantitatief goede kinderopvang.
7. De gemeente speelt een actieve rol bij de instandhouding van jeugd-onderkomens en onderhoudt goede contacten met de Jongerenadviesraad.
8. Het Centrum voor Jeugd en Gezin dient zo toegankelijk mogelijk te functioneren. De gemeente dient haar beleid gezinsvriendelijk te maken door inzet op veilige woonomgeving, ondersteuning ouders en door inzet op het integraal aanpakken van problemen in het gezin.

8. Programma Milieu en Volksgezondheid

Het maatschappelijk effect van het onderdeel volksgezondheid en milieu is het voorkomen van ziektes, passende zorg en de vermindering van de belasting van het milieu.

1. De gemeente stimuleert zuinig energiegebruik en stimuleert tevens het bewustwordingsproces dienaangaande. De gemeente voert een actief beleid met betrekking tot duurzame energie met het einddoel in de energievraag volledig zelfvoorzienend te zijn. Daartoe vindt uitbouw van Lokale Energie Ferwerderadiel (LEF) plaats. Verder stimuleert de gemeente duurzame en energiebesparende bouw.

2. Binnen een jaar zal de raad een windmolenbeleidsplan worden voorgelegd. De gemeente geeft de voorkeur aan clustering en opschaling van bestaande solitaire molens, daar waar dat mogelijk is. Wanneer er door de provincie van de gemeente een extra verplichtende bijdrage wordt gevraagd, treedt de gemeente tijdig in overleg met de provincie. Het windmolenbeleidsplan is leidend voor de opstelling van de gemeente. De gemeente acht andere energiebronnen zoals aardwarmte, biogas en zonne-energie prima alternatieven voor windenergie.

9. Programma Bouwen aan Ruimte

Door middel van de instrumenten “ruimtelijke ordening” en “volkshuisvesting” wil de gemeente bereiken dat het eigen karakter wordt behouden. Wel moet er voor worden gezorgd dat er voldoende mogelijkheden worden gecreëerd voor woningbouw en initiatieven die bestaande werkgelegenheid in stand houden of nieuwe werkgelegenheid bevorderen.

1. Het beleid zal gericht zijn op een spreiding over de diverse dorpen van vormen van huisvesting, die passen bij de eisen van deze tijd en op het verbeteren van de huidige woningvoorraad. Met name wordt in nauwe samenwerking met de woningbouwvereniging aandacht besteed aan de huisvesting van mensen met lagere inkomens, starters, zorgwoningen voor ouderen en gehandicapten op de woningmarkt en de realisering van levensloopbestendige woningen.
2. De gemeente streeft ernaar in nauwe samenwerking met de woningstichting leegstaande, verpauperde panden aan te kopen en te slopen dan wel op te knappen ten behoeve van verkoop.
Leegstaande en goed onderhouden boerderijen en/of bedrijven moeten zoveel mogelijk blijven bestaan en van een passende herbestemming worden voorzien, indien dat nodig is.
3. Bestemmingsplannen moeten goede ontwikkelingsmogelijkheid bieden, voor zowel burgers als het bedrijfsleven. De gemeente streeft er (planologisch) naar om het voorzieningenniveau in de dorpskernen op peil te houden. De gemeente staat positief tegenover de vestiging van éénmansbedrijven aan huis.
4. Een schaalvergroting van landbouw moet mogelijk blijven. Een landschapelijke inpasbaarheid is daarbij voorwaarde.
5. De gemeente onderkent het belang van additionele inkomstenbronnen van zelfstandige ondernemers en handelt waar mogelijk faciliterend.
6. De mogelijkheden om moeilijk te onderhouden openbaar groen aan aanwonenden actief te koop aan te bieden zal in deze raadsperiode worden onderzocht.
7. Er zal deze raadsperiode een integrale visie over de toekomst van de gemeente aan de raad worden aangeboden, waarin zaken vanuit het leefbaarheidsonderzoeksrapport, het rapport van F3O architecten en de structuurvisie zullen worden opgenomen.

8. In verband met de bevolgingskrimp in de gemeente dient het gemeentebestuur er zich voor in te zetten het huidige voorzieningenniveau in de dorpen te handhaven. Daar waar mogelijkheden zich voordoen om hierop in te spelen, worden tijdig in overleg met de verenigingen voor dorpsbelangen passende maatregelen genomen.
9. Natuur- en landschapswaarden en waardevolle cultuurhistorische elementen mogen alleen in uiterste noodzaak worden aangetast.
10. Planologisch gezien en qua externe werking blijft voor de gemeente de grens van het Waddengebied liggen op de kruin van de zeedijk.

10. Programma Financiën

Het financiële beleid van de gemeente is gericht op een efficiënte inzet van middelen.

1. Belastingverhoging in het kader van de bezuinigingen om de gemeentefinanciën op orde te houden is vooreerst niet aan de orde. De maximale jaarlijkse stijging zal niet meer bedragen dan de jaarlijkse inflatie. In het kader van kostendekkende tarieven zullen de leges en tarieven wel aan een onderzoek worden onderworpen.
2. Door middel van het kwietscheldingsbeleid wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met burgers die in een, financieel gezien, zeer ongunstige positie komen te verkeren. De sterkste schouders zullen bij bezuinigingsoperaties de zwaarste lasten moeten dragen.
3. Ervan uitgaande dat er door het rijk de komende jaren fors op de algemene uitkering zal worden bezuinigd zullen, uitgaande van de keuze "wat voor gemeente willen we zijn", zullen nadere voorstellen worden geformuleerd inzake uitvoering van de betreffende taken. Hierbij zal ook het organisatie-model worden betrokken.